

He Aratohu Whakariterite

Hei whakariterite i ngā wāhi mahi:

P8: Te tāroaroa

- Whakamaua kia rua ngā taura ine ki te pātū
- He pukapuka hei hoatu mā te ākonga ki runga i tōna upoko hei ine māna i tōna tāroaroa (kaua tētahi rūri)

P9: Te raparapa o te waewae matau

- Te kāri ine – whakapiria, poroa hoki kia tika te rahi (me uhi pea ki te kirihou)

P10: Te paenga o te kawititanga o te ringa mauī

- He taura ine

P11: Te paenga o te kōnui mauī

- He poronga aho (ki te takiwā o te 10cm te roa)
- He rūri

P14: Te taumaha pēke kura

- He pūrere ine-taumaha matihiko

P18: Te tū i te waewae mauī

- He wāti tū, he pūrere ine-wā, he karaka rānei

Me tēnei anō hoki:

- He pūrere hono ipurangi e taea ai te rārangi pātai TataurangiKiTeKura AOTEAROA te whakaoti

P8: Inea tō tāroaroa ki te mitarau (cm) e pātata ana (kaua e kuhu i ō hū).

Me mahi takirua, ka whai ai i ēnei tohutohu:

1. Ko tā tō hoa he tango i ōna hū.
2. Ka tū ia, ko tōna tuara ki te taura ine kua whakamaua ki te pātū.
3. Puritia te pukapuka ki te taura ine ki runga ake i tōna upoko.
4. Me whakaneke whakararo te pukapuka kia tau ki tōna upoko.
5. Titiro ki te wāhanga raro o te pukapuka kei te pā ki te taura ine, ka pānui ai i te inenga (ki te mitarau – cm e pātata ana).
6. Tuhia te inenga tāroaroa ki tana kāri raraunga.
7. Me whitiwhiti ināianeī – mā tō hoa koe e ine.

Hei whakaaroaro...

Te tōtika o te ine:

- He aha e pai ake ai te whakamahi pukapuka, tērā i te whakamahi rūri ki runga o te upoko?
- He aha e pai ake ai te whakamaui i te taura ine ki te pātū?
- I mua i te tau 2007 he pēnei kē tēnei o ngā pātai: *E hia tō tāroaroa? Tuhia te mitarau (cm) e pātata ana.* Ki ōu whakaaro, he aha i panonihia ai ngā kupu o tēnei pātai?

Ngā inenga:

- Ko wai mā ka hia mōhio ki ēnei raraunga?
- Ki ōu whakaaro ka hia te tāroaroa rahi rawa atu, ka hia te tāroaroa iti rawa atu mō te hunga ākonga he rite ki a koe te pakeke?
- Mēnā ka whakaaturia ngā tāroaroa o te hunga ākonga he rite ki a koe te pakeke ki te kauwhata, ka pēhea rā te āhua o te kauwhata?

P9: Inea te roa o te raparapa o tō waewae matau ki te mitarau (cm) e pātata ana (kaua e kuhu i tō hū).

Me mahi takirua, ka whai ai i ēnei tohutohu:

1. Ko tā tō hoa he tango i ōna hū.
2. Me tū ia, ko muri o tōna waewae matau ki te pātū, ki runga i te kāri ine. Kia pā hoki te kāri ine ki te pātū.
3. Pānuihia te roa o te raparapa o te waewae i te kāri ine (ki te mitarau – cm e pātata ana).
4. Tuhia te inenga ki tana kāri raraunga.
5. Me whitiwhiti ināianeī – mā tō hoa koe e ine.

Hei whakaaroaro...

Te tōtika o te ine:

- He aha e pai ake ai te whakamahi kāri ine, tērā i te whakamahi rūri?
- Mēnā ka mau hū tonu, he ōrite te whakapānga o tērā ki te inenga o ia ākongā?
- He aha e pai ake ai te ine i te roa o te raparapa o te waewae mai i te pātū?
- He take nui rānei mēnā ka inea kētia te waewae mauī?

Ngā inenga:

- Ko wai mā ka hia mōhio ki ēnei raraunga?
- He aha ētahi atu inenga ā-tinana e whai pānga ana ki te roa o te raparapa waewae?
- Mēnā ka whakaaturia ngā inenga raparapa nei o te hunga ākongā he rite ki a koe te pakeke ki te kauwhata, ka pēhea rā te āhua o te kauwhata?

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

P10: E hia mitarau (cm) te paenga o te kawititanga o tō ringaringa mauī? Tuhia kia kotahi te mati whaiira.

Me mahi takirua, ka whai ai i ēnei tohutohu:

1. Kimihia te wheua koure o te kawititanga o te ringa mauī o tō hoa.
2. Tākaitia te taura ine ki runga i tēnei wheua, huri āmio i te kawititanga o te ringa.
3. Pānuhia te inenga o te paenga o te kawititanga o te ringa (ki te mitamano – mm e pātata ana).
4. Tuhia te inenga ki tana kāri raraunga.
5. Me whitiwhiti ināianeī – mā tō hoa koe e ine.

Hei whakaaroaro...

Te tōtika o te ine:

- He take rānei mēnā kāore te kawititanga ringa e inea i te wāhi e koure ana te wheua?
- He take rānei mēnā i inea kētia te kawititanga o te ringa matau?
- He aha e inea ai ki te mitamano (mm) e pātata ana?

Ngā inenga:

- Ko wai mā ka hia mōhio ki ēnei raraunga?
- He aha ētahi atu inenga ā-tinana e whai pānga ana ki te paenga o te kawititanga ringa?
- Ki ōu whakaaro, ka hia mitamano te inenga nui rawa atu, ka hia te inenga iti rawa atu mō te hunga ākongā he rite ki a koe te pakeke?

P11: E hia mitarau (cm) te paenga o tō kōnui mauī? Tuhia kia kotahi te mati whaiira.

Me mahi takirua, ka whai ai i ēnei tohutohu:

1. Tākaitia te kōnui mauī o tō hoa ki te aho, ki waenga tonu i ngā monamona e rua.
2. Puritia te aho ki ō matimati hei tohu i te paenga o te kōnui.
3. Whakatakotoria te aho ki runga rūri, kia kikī tonu, ka ine ai i te roa e rite ana ki te paenga o te kōnui (ki te mitamano – mm e pātata ana).
4. Tuhia te inenga ki tana kāri raraunga.
5. Me whitiwhiti ināianeī – mā tō hoa koe e ine.

Hei whakaaroaro...

Te tōtika o te ine:

- He aha e whakamahia ai he aho hei tākai i te kōnui, kāore e whakamahia he taura ine?
- He take rānei mēnā i inea kētia te kōnui matau?
- He aha e inea ai ki te mitamano (mm) e pātata ana?
- He aha te take kia kikī tonu te aho i te wā e inea ana ki te rūri?

Ngā inenga:

- Ko wai mā ka hia mōhio ki ēnei raraunga?
- He aha ētahi atu inenga ā-tinana e whai pānga ana ki te paenga o te kōnui?
- Ki ōu whakaaro, ka whai pānga te paenga o te kōnui mauī ki te ringa tuhi o te ākongā?

P14: Pēhea nei te taumaha o tō pēke kura i tēnei rā (me ngā pukapuka, ngā taputapu katoa i mauria e koe i roto). Tuhia te maha o ngā manokaramu (kg) e pātata ana, kia kotahi te mati whaiira.

Whāia ēnei tohutohu:

1. Ko ngā pukapuka, ko ngā kai, ko ngā taputapu kori tinana, ko ngā pūrere, ko ngā utauta katoa i mauria e koe ki te kura, me kuhu tonu ki tō pēke.
2. Whakamahia te pūrere ine matihiko, ka ine ai i te taumaha o tō pēke ki te 100g e pātata ana.
3. Tuhia tēnei inenga ki tō kāri raraunga.

Hei whakaaroaro...

Te tōtika o te ine:

- Ka pēhea nei te rerekē o te taumaha o tō pēke kura i tēnā rā o te wiki, i tēnā rā o te wiki?
- Ka rerekē anō te inenga mēnā ka inea te taumaha i mua, i muri rānei i te wā kai?

Ngā inenga:

- Ko wai mā ka hia mōhio ki ēnei raraunga?
- Mēnā ka whakaaturia ngā inenga taumaha nei o ngā pēke kura ki te kauwhata, ka pēhea rā te āhua o te kauwhata?
- Ki ōu whakaaro kua rerekē haere te taumaha o ngā pēke kura i te takanga o ngā tau?

P18: Pēhea nei te roa ka taea e koe te tū ki tō waewae mauī, me te kati anō i ō karu. Tuhia ngā hēkona.

Me mahi takirua, ka whai ai i ēnei tohutohu:

1. Tikina te wāti tū, te pūrere ine-wā, te karaka rānei hei ine i te wā ki te hēkona e pātata ana.
2. Tonoa tō hoa kia tū i tōna waewae mauī me te kati anō i ōna karu. Kia wawe tonu tō tīmata ki te ine i te wā.
3. Mutu kau anō tana tū i tōna waewae mauī anahe, me mutu tō ine i te wā. Kāore e whakaaehia kia mahia anōtia.
4. Tuhia te inenga ki tana kāri raraunga.
5. Me whitiwhiti ināianeī – mā tō hoa koe e ine.

Hei whakaaroaro...

Te tōtika o te ine:

- He aha te take kāore e whakaaehia ana kia mahia anōtia tēnei mahi, arā, kia kotahi noa iho te wā mahi?
- He aha ētahi āhuetanga ka whai pānga atu ki te taurite o te tangata? Ko te whakangungu hākinakina? Ko te ngenge? Ko te māuiui rānei?

Ngā inenga:

- Ko wai mā ka hia mōhio ki ēnei raraunga e pā ana ki te tū taurite o te tinana?
- Mēnā ka whakaaturia ngā inenga o tēnei mahi ki te kauwhata, ka pēhea rā te āhua o te kauwhata?